

PREȘA

Ziar bisăptămânal independent

Redacția și Administrația
S. B. Milgrom, Bălți str. Carol 235

Apare — Duminică și Miercuri

Răspunderile

L. G. Duca, victima cea mai adios atentat din țara, a fost dus la localul de veci plâns o națiune întreagă și espede rece i-a pecetrit trupul lipsit de o viață criminală, de cald și frumosul său suf-

Acum se impune în imperios. stabilirea a răspunderilor, și vina acestei abominabile crime, nu se mărește la cei trei autori materiali ai crimei. Nu! din umbră, au conceput complotul,

inovati sunt cei ce pus arma în mâinele inconștienți; vinovat sunt acei cari li-au dat sufletul cu atâta înalță ură: vinovați sunt acei cari, direct sau indirect, i-au susținut și susținut, — vinovată este partea de presă care dat indemnurile anar-

ară acest lanț de victime, erima care a în-erit o țară, n'ar fi

avut loc — Iar autorii morali sunt cei mai vinovați, căci dacă autorii materiali n'au nimic de câștigat în urma crimei, totuși gestul lor va fi folosit cuiva.

Cui ?

Această trebuie să se stabilească cu cea mai mare precizie.

Apoi, vina cea mai mare a autorilor morali, este de a fi falsificat sufletul unei generații, de a fi răpit tineretul dela ființele sale indeletniciri și de a-l fi aruncat pe panta crimei.

La fel, urmează a se stabili: din ce sursă provin armamentele ce s'au descoperit la această organizație, Garda de fier? De unde atâtea bombe, arme, granate etc.

Credem că cercetările vor aduce surprize și când vinovații vor fi găsiți să fie pedepsiți, indiferent cine ar fi, cu ultima severitate — fără nici o cruțare.

D-l Prefect Catelly din nou la datorie.

În urma expirării concediului de 10 zile pe care d-l Ministru de Interne l-a acordat d-lui Prefect Catelly ultimul și-a reprimut postul.

Situația liniștită de până acum a orașului și județului nostru continuă a exista.

Ideile extremiste au fost complet desrădăcinate din mințile țaranilor cari s'au lăsat ușor ademeniți de promisiunile de aur ai propagandiștilor gardiști.

Toți foștii membri ai acestei organizații, i-au devenit acum dușmani: țaranul care înainte alegerilor se mândrea că face parte din partidul „garda de fier”, în prezent fiind întrebat dacă mai face parte din acest partid, nici nu vrea s'audă de așa ceva, neagă cu desăvârșire scuzându-se că nici n'a făcut parte, etc..

Marele progres pe care l-au dobândit gardiștii în județul nostru, se năruie și

O cere un popor care n'a înțeles să facă din crimă, argument politic.

E. GRUMĂZESCU

suntem ferm convinși că d-l prefect Catelly care este unul din cei mai desăvârșiți dușmani ai curenților extremiste, va ști de a șterge cu totul orice urmă ai marelui pete care s'a abătut asupra județului nostru.

Credem că în curând va domina din nou situația normală de acu 5 ani, când județul nostru era condus de aceiași oameni conștienți și buni concetățeni.

F.

S'a capturat o temută bandă de spărgători

Poliția locală a descoperit și arestat o temută bandă de spărgători cari au operat mai multe spargereri la Bălți și Iași.

Deasemenea au jefuit și casa de bani din gara Dondușani.

Șeful bandei a fost trimis la Procuratura din Iași întru cercetări referitor la o spargere dată de el acolo.

Energicul D-l Luchian Comisar șef al Poliției judiciare din Bălți continuă cercetările având în vedere că banda are mai multe spargereri simțitoare la activul ei,

Z.

Cine e în slujba cui? Cursuri gratuite limba ebraică

Înregistrăm mai multe plângeri referitoare la purtarea funcționării M din posta III situată pe strada Regele Ferdinand

Susnumită funcționară crede de cuviință că convorbirile personale în timpul serviciului sunt pe primul plan, iar datoria,, pe cellalt.

Oând vii cu un recomandat sau cu altă afacere care se referă la D-na M, ești nevoit a te așeza frumuseț pe bancă și de a aștepta pân'ce funcționara își va termina povestea începută. Dacă încerci a protesta, îți

raspunde cu o adevărată impertinență că: „n'ai decât a te duce“,,.

Întrebăm pe d-l Diriginte al poștei III, cu ce scop a fost deschisă această sucursală? pentru ce sunt așezați acolo funcționari cu leafă?, și,, cine e în slujba cui: funcționara M, în slujba publicului, ori publicul în slujba funcționarei?

Cerem ca să numai aibă loc astfel de incidente și ca sucursala să-și îndeplinească întocmai menirea-i

M,

Ce ne vor aduce cablele

Însfârșit, societatea de telefoane, și-a adus aminte că și la Bălți sunt abonați, convorbiri secrete, indivizi cari sunt deprinși a prinde câte ceva și din convorbirile altora ca în viitor când se va ivi ocazia, să se poate folosi de ele „și.. au hotărât de a înlocui sârmele simple extstente până'n prezent cu cable.

Intr'adevăr, această realizare aduce un dublu folos: convorbirile vor fi auzite numai de către persoanele care conversează, într'un mod de-

stul de clar, neîntervenind vocile străine cari îngreuiau cu mult convorbirile și, va ornamenta într'o oarecare măsură înfățișarea străzilor

Aceasta realizare însă, pe de altă parte, nemulțumește pe doamnele noastre care din lipsa de acasă nu vor mai putea auzi din cabinetul cunoscătorilor, convorbirile telefonice ai soților lor — cari au rămas la vatră cu...

Intr'adevăr, n'avem decât a le compătimi.

Rep.

Tipografia și fabrica de ștampile

Ș. B. Milgrom

Bălți str. Carol 235

(alături de Percepția II-a)

execută orice lucrări tipografice
cu preturi moderate.

Duminică 7 Ianuarie a.c. sosi în localitate d-l Bergher, Directorul Keren Hayesodului care vizită organizația sionistă C. T. S.

Printre altele d-l Bergher a comunicat că în curând vor fi deschise în localitate cursuri gratuite de limba ebraică pentru membrii tuturor organizațiilor.

Cursurile vor fi susținute de către comitetul Keren Kayemetului care va supraveghea ca totul să se desfășoare în cea mai deplină regulă,

Proiectul d-lui Bergher a produs vii discuții printre populația evrească din oraș și ma ales printre sioniștii săraci cari până acum nu si-au putut însuși limba ebraică din lipsa de fonduri,

Credem că acest plan va fi realizat cât de curând luând în considerație că atât

d-l Bergher cât și comitetului Keren Kayemetului sunt oameni destul de energici și că importanța acestor cursuri este de simțitoare.

Stop!

Nu cumpărați articole de cofetărie până ce nu veți

Cofetăria „la Brăile”

din str. Praporgesti
vis-a-vis de Dr. Pavlov
care schimbă zilnic felul
gustul prăjiturilor și
articole ce ating brama

Cu credința că ne veți

Vă salutăm

Cofetăria „La Brăile”

vis-a-vis de Dr. Pavlov

Abonați-vă la PR

Capturarea unui neguțător de carne vie

Eri fu adus la Chișinău — din Iași — sub stare de arest tânărul P. Barcenco, originar din Bălți care se ocupa mai mult de doi ani cu negoțul de carne vie.

Până'n prezent Barcenco reușea ademeni mai multe fete din orașele Bălți și Chișinău, vânzându-le la diferite case de toleranță din întreg cuprinsul țării.

Ultima sa victimă care l'a și dat de gol, a fost o servitoare a unui doctor din localitate în vârstă numai de 12 ani.

Judecătorul de Instrucție din secția II Chișinău a eliberat un mandat de arestare pe numele lui

Barcenco, care a și fost în închisoare.

Autoritățile din Chișinău cercetări pentru a descoperi jertfele neguțătorului.

—D-l Dascălescu șef de detașament la Prefectura Bălți numit Prim Pretor la Sângerei Jud, Bălți

—Din surse sigure informați că la chestura va veni ca cneștor D. scalu cunoscut de conștii noștri din timpul cerei D-sale a locale

intelectualilor.

admirați - vă activitatea.

Dragii mei,

Întâiu de toate îmi procură
plăcere faptul că pentru
oară voi putea con-
sa cu dvs. fără să risc de
inecasa câteva injurii des-
de ignorant ticluite (dar
specialiști în această
șansă, și vă voi putea pre-
ta o mică analiză grafolo-
a caracterului dvs.

în activitatea mea publicis-
am venit de mai multe
în contact cu câțiva dintre
nabili și mi asum tot drep-
de a da la lumina tiparu-
consecințele acestora.

cu 3 ani când am editat
stele „Tinerimea studio-
și „Orizontul Literar“
nd ferma convingere că
fi ajutat de către intelec-
r și noștri, am și început a
vizita.

le-am prezentat înaintea
oscutului avocat I, regă-
care la cererea de a
apara un număr de 5 lei
mise: „cu părere de rău
nu cunosc limba române-
Avocatul X a scos din
moneu o bancnotă de 1000
perându-ne restul. (Inte-
ale — sunt sigur că citiți
urile de față — un lucru
ot preciza că de a-și avea
o mie de lei, nici n'as
at de vorbă cu personali-
Dvs. (sic).

d-l Dr. L. a procedat și
frumos: ne-a trântit ușa
fost în-
este calde primiri ne-au
corifeii or. nostru, indi-
cari pretind a se numi
lectuali“.

În adevăr, rădăcina acestui
nt înseamnă a „înțelege“
u voi contesta ca și dvs.
actualilor, înțelegeți foarte
1 se de a da de câșigat d-lui
Bălți man de a îndepărta—cu
or la et — cu vârful băului
ilți rsetorul care vă întinde
mă osoasă și implorăto-
e a juca pocher și alte
hestuonii. La cofetărie vă des-
ti portofelul, împrăștiind
în dreaptă și stângă în-
cererea unui vagabond
npul de trei zile n'a văzut o
a c

bucătică de mămăligă sau la
cererea ca să contribuiți cu un
minimum pentru a înfăptui
ceva folositor societății în care
dvs. însuși vă găsiți și de ca-
re lucru veți profita, refuzați
cu dispreț.

Acu 3 luni pe când colabo-
ram la un ziar local al cărui
abonament anual costă 50 lei,
am asistat la sosirea unui
exemplar care purta mențiu-
nea „refuz primirea“. Exem-
plarul se întorcea dela D-l C..
bine cunoscut în or. nostru.
Vă rog deci să-mi răspundeți;

D-l C, e în stare de a achita
suma abonamentului de 50 lei,
contribuind prin acest efort
microscopic la întreținerea
unei publicațiuni locale, ori
nu? Au procedat omeneste
avocații și doctorii cari ne-au
trântit ușa în nas, ne-au ce-
rut restul dintr-o mie, sau au
și uitat limba natală din pri-
cina a 5 lei?

Unde e bunul vostru simț,
d-lor intelectuali?

Nu uitați că de starea dep-
lorabilă a culturii în care se
sbate orașul nostru cu peste

30000 de oameni, voi sunteți
responsabili, împreună cu ego-
ismul și avarismul vostru.

Incheu din motivul că spa-
țiul nu-mi permite de a conti-
nua și că aceste rânduri nu
vă pot influența cu nimica
(deprinderea e a 2-a natură).
Sunt sigur însă că dacă ace-
ste rânduri ar conține vre-un
roman fatal de dragoste, sau
vreun nou joc de cărți unde
se poate pierde ușor și bine.
le ați reciti de nenumărate
ori.

Un lucru nu uitați; cum
vă veți așterne, așa veți dormi
și cine face sie-și face.

Vă salut

F. G.

Bălți 12 Ianuarie 1934.

O nouă Primărie?

Aflăm că în urma unui
ordin primit din partea
Ministerului de Interne,
consiliul comunal actual
a fost dizolvat și înlocuit
cu o comisie interimar-
ă compusă din d-nii
av. Tevanov, A. Berenș-
tein, Klingher, Odageu și
Bulmeza.

Deocamdată această
știre nu-i afirmată, dar e
aproape sigur că înlocu-
irea va avea loc cât de
curând.

Într'adevăr, această
schimbare e așteptată de
către întreaga populați-
ne a orașului nostru, lu-
ând în considerație că
d-l av. Tevanov care
pretindează la postul de
primar e stimat de toți
și răspunde situației pre-
zente a municipiului.

E timpul credem ca să
avem în frunte conduce-
rii gospodăriei noastre
oameni cari să se ocupe
cu mai mare interes de
afacerile generale a or.
nostru și să rezolve toa-
te chestiunile prime cari
nu știm datorită căror

împrejurări au rămas în
suspensie.

Avem nevoie de oameni
cari să nu aștepte cu
bratele încrucișate ca
afacerea Skoda să ne fa-
că o stațiune electrică
comunală ci... să caute
singuri a o realiza, să
caute singuri a-și înde-
plini datoria luată asup-
ra-le, avem nevoie de oa-

meni cari la sfârșitul
unui an de activitate să
ne dea un bilanț mai bo-
gat în rezultate decât ne
au dat consilierii pre-
zenți.

Credem că d-nii cari
vor veni pentru a prelua
conducerea municipiului
vor ști a balansa starea
lucrurilor și vor ști a-și
face datoria către... oraș.
Așteptăm deci venirea
acestor oameni și aștep-
tăm rezultatele acestei
veniri.

FILIMON

Școala Primară... ambulanță.

Cerem celor în drept explicații
asupra următorului fapt; Școala
No. 3 de fete, a funcționat ani
de zile într'un local pe str. Reg.
Ferdinand.

În vara anului 1933, fiind Ches-
tionată, Direcția școlii dă aviz fa-
vorabil localului.

După o lună, însă, aceiași di-
recțiune intervine pentru mutarea
localului. Însă, nu ori unde, ci in-
tervenția opta pentru un anume
local în afară de circ. școlii res-
pective.

Comitetul școlii s'a opus, a
protestat însă... în zadar. Școala
a fost mutată, pe motiv că vechi-
ul local n'ar fi igienic.

Un nou protest al comitetului

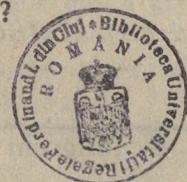
la Ministerul Instrucției, este res-
pins pe același motiv.

Iată însă că la 20 Dec. 1933,
școala este readusă în vechiul lo-
cal, pe str. R. Ferdinand, fiindcă
noul local nu răspundea nevoilor.

Ne întrebăm; Dacă localul
nou nu era bun, de ce a fost așa
de stăruitor recomandat? Dacă e
bun, de ce s'a readus școala în
vechiul local?

Cine răspunde de aceste mutări
fără rost și cheltueli inutile? Ca-
re a fost interesul să se recoman-
de un anumit local? Și cine are
dreptate: comitetul școlii, ori direc-
toarea?

M. T.

Cronica Rimată

Patinajul ...

Vreau să scriu câteva strofe,
Am curaj.,
S'a'nzestrat și Bălțul
Cu un patinaj.

Fetișcanele frumoase
jemanfiș
Se avântă câte două
Pe gheșiș

Tinerii măștri'n arta lor
Le trântesc, le'nvață
Sanchpantor.

Cavalerii toți, tot cochetând
cu freză,
Se străduiesc într'una,
să'nvețe
Olandeza,

E o 'nvârteală mare și
al dracului
Năpasta,
De te'ntrebi mirat :
„Ne lipsea numai asta ?”

Isika Dealtăiș

Glume

Logica la cazarme

— Căpitanul spune că
beția degradează pe om.
— Sold. Asta nu ne pri-
vește pe noi, căci nu sun-
tem gradați.

Politețea la C. F. R.

— Când sosește trenul
pentru Cernăuți, d-le impi-
egat ?

— Înainte de a pleca.
— Și când pleacă ?
— După ce sosește.

— Tăticule, Dumnezeu
are nevastă ?

— N'are prisosule, fiind-
că, altfel el n'ar fi atotpu-
ternic.

U l t i m a o r a

București — Azi D-l N. Titulescu în
urma unei audiențe la M.S. Regele, acceptă
postul de ministru de externe în cabine-
tul Tătărescu și și-a depus jurământul în
fața Suveranului și a Premierului.

Berlin — Van der Lubbe a fost exe-
cutat azi dimineața la ora 7 și 30 prin
ghilotinare.

Ultimele cuvinte ale lui Lubbe au
fost : mor nevinovat.

Medicul închisorii, cercetându-l înain-
tea executării constată că era cu totul
normal.

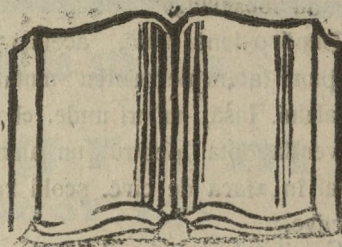
Execuția dura 32 de secunde.

Tokio — Eri a fost încercat un aten-
tat împotriva Premierului Japoniei Hairo,
La interogatoriu tânărul care încercă aten-
tatul mărturisi că vroia să ucidă pe Pre-
mier-ministrul Hairo pentru că e bătrân
și inapt de a conduce imperiul japonez.

Angora -- În Turcia de Sud a avut
loc o sângeroasă ciocnire între poliție și
contrabandiști, 4 contrabandiști au fost
uciși și 24 arestați.

Biblioteca „ISAC ȘTERENBERG”

Bălți str. Regele Ferdinand 167 vis-a-vis de Cinema Modern

Aci se află la dispoziția citito-
rilor cele mai bune și noi cărți
ROMANEȘTI și EVREEȘTI.
În fiecare luna sosesc ultimele
apariții a editurilor din țară.
Biblioteca deschisă în fiecare zi.

Plata pentru lectura 12 lei lunar

Cărțile se eliberează fără garanție fiecărui abonat.

Frumosul gest al
Esmanschi și al
Director al Băncii
Țăranilor

Duminică 7 Ianuarie
a avut loc în
„Băncii Țăranilor”
proces literar dat de
re studenții evrei de
calitate, asupra
cunoscutului scriitor
fan Zveig „Ochii fr
veșnic”.

Prezidiumul era
din d-nii av. Tuma
prof. Alexandru Va
ub și I. Gleibman;
rea a luat-o d-l M.
ștein student în dre
apărarea studentul
man

De remarcant e
sul gest al d-lui E
schi și a d-lui Dire
Băncii Țăranilor,
găsit de cuviință
pune la dispoziția
șilor localul băncii

Rezultatul moral
cel material au fos
sfăcătoare

La judecătore

Judecătorul : Și
se poa te
furat numai
rile, fără sa
atins de ban

Acuzatul : Asta : în
mă mai nec
D-ta : dest
reproșat ne
ghinionul aș

„Este și un supli
modă în ziarul tău
țele ?

„Da, dar nu-ți m
folosi.

Ziarul e de eri,